

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Med-lidenhed og med-dømte

Fjerde søndag efter trinitatis

Lukas kap. 6 vers 36:42:

»Vær barmhjertige, ligesom jeres Fader er barmhjertig. Døm ikke, så skal I ikke dømmes, fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes, tilgiv, så skal I få til-

givelse, giv, så skal der gives jer. Et godt, presset, rystet, topfuldt mål skal de give i jeres skød, thi det mål, I måler med, med det skal I selv få tilmålt igen«. Han sagde også til dem med en lignelse: »Kan en blind vel lede en blind? vil de ik-

ke begge falde i grøften? En discipel står ikke over sin mester, men enhver, som er udlært, skal være som sin mester. Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men bjælken i dit eget øje lægger du ikke mærke til? Hvor kan du

sige til din broder: Broder, lad mig tage splinten ud, som er i dit øje, du, som ikke ser bjælken i dit eget øje? Hykler! tag først bjælken ud af dit eget øje, så kan du se klart til at tage splinten ud, som er i din broders øje«.

Alle ligner vi i hinanden i, at vi er hurtige til at fordømme i situationer, hvor vi hellere skulle lytte og forstå og derefter tage bestik heraf. Dette gælder både kristne og ikke-kristne, troende og vantroende.

Hvad angår den ikke-troendes forømmelse af kristne og kirken, så er det ikke den, Jesus peger på her. Men det er disciplene — og dermed os kristne — Jesus sigter til.

Hans advarsel er ikke til at tage fejl af: Gud viser sin medlidenhed mod jer og ødsler med sin tilgivelse. Derfor skal I, som har mødt denne ødselighed, ikke være smålige med jeres tilgivelse. Og er I smålige med at tilgive andre, så fordømmer I jer selv!

Dødsdommen over de andre kan altså gå hen og blive til dødsdommen over os selv.

Nu behøver man imidlertid ikke at lede længe i evangelierne for at finde ud af, at Jesus selv dømmes. Er det i øvrigt ikke netop det, han selv gør her, hvor han ikke blot bedømmer, men faktisk fordømmer dem, der nok vil tage imod hans tilgivelse, men ikke selv vil give den videre?

I hvert fald får man et meget amputeret billede af evangeliernes Jesus, dersom man ikke medtager hans advarsler, veråb og dom over al synd og ondskab og rådsenskab, som udgår fra menneskers hjertes. Og som kun altfor tydeligt har sat sit præg på vort menneskeliv.

Da Jesus ikke argumenterer imod sig selv, må der derfor både være en dom, der fører død med sig, og også en dom, der fører livet med sig.

Når Jesus talte domsord, havde de altid et positivt sigte.

Han kom jo, som han siger et andet sted, ikke for at dømme verden, men for at frelse den. Og på mange måder viste han, at selv når hans tale blev opfattet som hård, var den båret oppe af den guddommelige medlidenhed med den lidende verden.

Anderledes er det som regel med os.

Vel har det aldrig været Jesu mening, at fritage os fra at bedømme ånderne, eller bedømme, hvad mennesker siger om ham. Fritager vi os selv fra dette, kan det også føre død og dom med sig.

Men i den troendes forhold til Gud og sin næste, lyder opfordringen: Begynd med dig selv! Og bliv aldrig færdig med dig selv! Du havde brug for Guds medlidenhed i går, og du har det ikke mindre i dag!

Sagen er jo i al sin enkelthed, at den, som for sin egen del er færdig med at tigge om syndernes forladelse, er færdig som kristen. Dette medfører også nogle skæbnesvangre konsekvenser for dem, som endnu ikke er begyndt herpå.

Når de får øjnene op for sådanne »færdige« kristne, gør de sig for deres eget vedkommende hurtigt færdig med alt, hvad der har med Kristus-tro at gøre.

I det tilfælde har den »færdige« kristne været en blind vejleder for en menneske-brøder. Begge er de i grøften. Og i den grøft er vi også, dersom det skulle lykkes os at vinde et par tilhængere, som tiltrækkes af vores hyl om alle de andres fejl og forsyndelser. At være med i hylekoret over verdens elendighed gør en heller ikke til en kristen, hvis man på denne måde fritager sig for sit eget ansvar og sin egen skyld i, at verden er, som den er. Og dermed også har gjort sig færdig med at leve i den tilgivelse, som Gud på en vidunderlig måde skænker for Jesu skyld.

Har man hørt — og hører man alle sine livs dage — dommen over sig selv, ja, da bliver det ikke blot til liv for en selv. Men det kan da også få afgørende betydning for »broderen« med splinten i sit øje.

For når han selv altid har brug for Guds medlidenhed og tilgivelse, sætter dette sit eget præg på mødet med menneskebroderen.

Han han eller hun forsyndet sig, har

jeg det også. Og begynder en af parterne at graduerer synden, er det nok at vide, at for Gud er synd synd. Og i øvrigt har Paulus taget patent på at være den største af alle syndere! Og om ham véd vi jo, at Gud viste medlidenhed og frelste ham. Samme Paulus siger forøvrigt, at når vi møder mennesker, der »overraskes af en synd«, så skal vi sætte sådanne til rette »med sagtmodig ånd«. (Gal 6,1).

Noget sådant kan vel kun det menneske gøre, som selv kender til at blive overrasket, men også véd, hvor man skal gå hen, når det sker.

For når man dømmes sig selv, men af Gud bedømt som en frelst synder for Jesu skyld, kan man med ægte medlidenhed tage en menneske-brøder ved hånden og sige: Lad os nu sammen gå til Jesus, som ikke fordømmer syndere, fordi Gud en gang lod sin dom over synden ramme ham, og så hos ham høre ord som gør dømte syndere glade. Og skænker os syn for Guds ubegribelige medlidenhed med os. Og som tager imod os, uanset hvor mange splinter eller bjælker der har blændet vore øjne.

Uden medlidenhed med med-dømte skal vi ikke regne med, at vore medmennesker med bjælkerne og splinterne i øjet øjner muligheden for, at livets Gud har det bedste til dem.

Den pjattede medlidenhed, som man klarer med et fingerknips, er der her ikke tale om. Den Jesus, som en gang har vist sin medlidenhed og nu stadig lider med, er den som kan give os en ægte medlidenhed med med-dømte, som gør indtryk, fordi den er af Gud.

Der bliver nemlig ikke kun glæde i himmelen, når en synder omvender sig. Men glæden er også stor, når en kristen ikke er færdig med at tigge og takke for syndernes tilgivelse. Og tager en med-dømt i hånden, så de kan tigge og takke sammen.